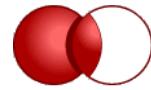

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. vrifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

BUDŽETA ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA

za 2015. godinu

Broj: 04-05/16

Sarajevo, juli 2016. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja.....	3
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	5
5.	Budžet i izvještavanje.....	6
6.	Izvršenje budžeta	7
6.1	Prihodi i primici	7
6.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	8
6.2.1	<i>Izdaci za bruto plaće i naknade</i>	8
6.2.2	<i>Izdaci za materijal i usluge.....</i>	8
6.2.3	<i>Tekući transferi.....</i>	10
6.2.4	<i>Kapitalni transferi</i>	10
6.3	Finansijski rezultat	10
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	11
7.1	Gotovina.....	11
7.2	Kratkoročna potraživanja	12
7.3	Stalna sredstva.....	12
7.4	Dugoročni plasmani.....	13
7.5	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	13
7.6	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	14
8.	Popis imovine, potraživanja i obaveza.....	14
9.	Javne nabavke	15
10.	Sudske sporove.....	16
11.	Komentar	16
III.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	18
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
1.	BILANS STANJA NA DAN 31.12.2015. GODINE.....	2
2.	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJUBUDŽETA ZA 2015. GODINU	3
3.	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	8

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) **Budžeta Zeničko – dobojskog kantona** na dan 31.decembar 2015. godine i za godinu koja završava na taj dan i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika odgovorne su za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodne strukture Vlade i budžetskih korisnika su odgovorne i za poslovanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Sudske presude i izvršna sudska rješenja u ukupnom iznosu od **113.758.508 KM** nisu knjigovodstveno evidentirani u izvještajnim periodima na koje se odnose, od čega se na 2015. godinu odnosi **14.670.641 KM**, što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, članu 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članu 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, zbog čega su podcijenjeni rashodi pripadajućih obračunskih

perioda i ukupno iskazane obaveze, a samim tim i finansijski rezultat tekuće godine i ukupno neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) nisu tačno iskazani (tačke 7.5 i 10. Izvještaja);

2. Nisu poštovane odredbe člana 6. Zakona o budžetima u FBiH, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici mogu stvarati obaveze samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu budžeta, jer su stvorene obaveze u iznosu 2.945.755 KM iznad Budžetom odobrenih (tačka 6. Izvještaja);
3. Vrijednost novčanih sredstava je precijenjena za 7.743.427 KM, koliko iznosi stanje sredstava na depozitnim računima općinskih sudova, obzirom da ista ne predstavljaju imovinu Kantona (tačka 7.1. Izvještaja);
4. Namjenska novčana sredstva u iznosu od 24.366.502 KM su korištena za prevladavanje problema tekuće likvidnosti i na datum bilansa 2015. godine nisu bila raspoloživa za zakonom definisane namjene (tačka 7.1 i 7.5 Izvještaja);

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte navedene u tačkama 1. i 3. „Osnova za izražavanje mišljenja“, konsolidovani finansijski izvještaji **Budžeta Zeničko-dobojskog kantona**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i fer po svim bitnim pitanjima stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine, rezultate poslovanja, i novčani tok za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima **Budžeta Zeničko-dobojskog kantona** u toku 2015. godine, osim za efekte navedene u tačkama 2. i 4. „Osnove za izražavanje mišljenja“ bile su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 27.07.2016. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

1. Uvod

Zeničko-dobojski kanton (u daljem tekstu Kanton) je jedan od deset kantona u Federaciji BiH. Površina Kantona je 3.343 km², a procijenjeni broj stanovnika iznosi oko 400.000.

Administrativno Kanton čini 12 općina: Breza, Dobojski Jug, Kakanj, Maglaj, Oovo, Tešanj, Vareš, Visoko, Zavidovići, Zenica, Žepče i Usora. Ustavne nadležnosti se obavljaju putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti. Zakonodavna vlast je Skupština koju čini 35 poslanika izabrani na period od 4 godine. Izvršna vlast je Vlada Kantona, a čini je Premijer i 10 ministara. Sudsku vlast vrše kantonalni sud, općinski sud i kantonalno tužilaštvo.

Funkciju kantonalne uprave vrše kantonalna ministarstva, uprave, zavodi i ustanove u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rada i uređuju druga pitanja od značaja za njihovu organizaciju i funkcionisanje.

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom kantonalnih zavoda, uprava i ustanova rukovode direktori.

Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i kantonalnih propisa, utvrđuju se Budžetom Kantona, koji na prijedlog Vlade donosi Skupština Kantona. Iz Budžeta Kantona finansira se 130 korisnika od čega je 10 ministarstava, 62 osnovne škole, 34 srednje škole, 8 pravosudnih institucija, JU Univerzitet i Islamski pedagoški fakultet i 14 ostalih korisnika.

Prosječan broj uposlenih koji se finansira sredstvima Budžeta na osnovu radnih sati u 2015. godini je 8.202, a planirano je finansiranje 8.212. Prema obračunu plaće za decembar 2015. godine broj uposlenih je 8.189, a struktura je slijedeća: ustanove osnovnog obrazovanja 3.585, srednjeg obrazovanja 1.813, MUP 1.512, pravosudne institucije 498, ministarstva i ostali organi uprave 440 i visoko obrazovanje 341.

Administrativno, političko, obrazovno i kulturno središte Kantona je u gradu Zenica.

Središte Vlade Kantona je u Zenici u ulici Kučukovića broj 2.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta Kantona za 2015. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta za 2015. godinu je pribavljanje realne osnove da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika kantonalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanse u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja Budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, kao i da se ocjeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem internih kontrola.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima, u decembru 2015. godine i maju 2016. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na osnovu uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Kantona za 2013. godinu (nije vršena revizija finansijskih izvještaja za 2014. godinu), sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Kanton je postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio Ured o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju otklanjanja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju za 2013. godinu.

U postupku predmetne revizije, a u vezi postupanja po preporukama iz prethodne revizije, utvrđeno je slijedeće:

Kanton je **postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- ispostavljanje faktura u vrijednosti utvrđenih stvarnih količina iskorištenih predmeta koncesija i poduzimanje zakonom definiranih aktivnosti, u cilju naplate ovih naknada u skladu sa potpisanim koncesijskim ugovorima;
- opravdanost isplate naknade za rad u komisijama uposlenicima za obavljanje poslova iz nadležnosti organa uprave;
- evidentiranje rashoda i izdataka u periodu nastanka obaveze, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH;
- dosljedno poštivanje odredbe Zakona o izvršenju budžeta, programa utroška sredstava i provedbenih propisa prilikom realizacije transfera;
- blagovremeno pokretanje procedure odabira dobavljača, kako bi se robe i usluge nabavljale od onih koji su izabrani kao najpovoljniji, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama;
- pravovremeni unos potraživanja u sistem Glavne knjige u trenutku izdavanja fakture.

Kanton **nije postupio** po preporukama koje se odnose na:

- dosljednu primjenu odredbi Zakona o budžetima u FBiH kod izrade, donošenja i izvršenja budžeta;
- vršenje obračuna prekovremenog rada kod JU Univerzitet na temelju podataka o stvarno odraćenim satima rada;
- opravdanost angažovanja vanjskih saradnika za poslove koji predstavljaju redovne poslove i zadatke i koji su u nadležnosti organa uprave;
- donošenje internih akata kojim bi se regulisalo korištenje sredstava za reprezentaciju, utvrđlia ograničenja za trošenje ovih sredstava i propisao način kontrole i praćenja utroška istih;
- utvrđivanje normativa utroška goriva i osiguranje stvarne kontrole potrošnje javnog novca za ove namjene;
- ispravku pogrešnih evidentiranja stalnih sredstava u skladu sa Zaključkom Vlade od 11.06.2009. godine i preporukama Radne grupe radi rješavanja statusa i knjiženja imovine date na korištenje i upravljanje drugim subjektima, a u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja imovine u finansijskim izvještajima;
- usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja imovine, obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima;
- knjigovodstveno evidentiranje potraživanja starijih od šest mjeseci na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, u skladu kantonalnim Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor;
- zatvaranja naplaćenih potraživanja u skladu sa odredbama Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor;
- dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajućeg postupka odabira dobavljača;
- poduzimanje aktivnosti na izmirenju obaveza po izvršnim sudskim rješenjima, kako bi se izbjegle dodatne zatezne kamate, pa samim tim i nepotrebni troškovi na teret Budžeta Kantona.

Kanton je **djelimično postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- dosljedno pridržavanje odredbi Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor ZDK u dijelu usaglašavanja pomoćnih evidencija sa podacima Glavne knjige i ovjerenim konfirmacijama osiguranje dokaza postojanja potraživanja;

- uravnoteženje rashoda sa prihodima u slučaju smanjenja ostvarenja prihoda u odnosu na plan;
- poduzimanje zakonom definiranih radnji kako bi potraživanja bila i naplaćena, a ovjerenim konfirmacijama potvrditi vjerodostojnost iskazanih potraživanja;
- osnovanost iskazanih potraživanja od internih transakcija, obzirom da ista nisu istovremeno knjigovodstveno evidentirana kao obaveza organa na koje se potraživanja odnose.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenje javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, za šta su odgovorne rukovodne strukture Kantona i svi budžetski korisnici. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Prema postojećim propisima, svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova **odgovorni su** za računovodstvo, **unutrašnju kontrolu** i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti. Također su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole nad budžetima, naplati prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplatama.

Nisu se poštovale odredbe Zakona o budžetima u FBiH u dijelu poštovanja propisanih rokova kod pripreme i izrade Budžeta, planiranje priliva i odliva vlastitih i namjenskih sredstava u planovima novčanih tokova i planiranju u roku 3 godine pokrića akumuliranog deficit-a. Budžetski korisnici nisu se pridržavali utvrđenih ograničenja što je imalo za posljedicu stvaranje troškova iznad odobrenih u Posebnom dijelu Budžeta. Također, pokrenute aktivnosti na uravnoteženju budžeta nisu postigle zadovoljavajuće učinke, što je imalo za posljedicu ostvarenje tekućeg deficit-a revidirane godine, koji je pokriven dugoročnim zaduženjem.

Nisu poduzete aktivnosti na ispravci pogrešnog evidentiranja imovine u ranijim godinama, u skladu sa Odlukom Vlade, niti je proveden cijelovit popis imovine, obaveza i potraživanja, zbog čega se i ovaj put ne može potvrditi istinitost iskazane imovine u objavljenim finansijskim izvještajima. Također, obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima nisu iskazane na odgovarajućim pozicijama obaveza, a obzirom na njihov iznos, iste imaju značajan utjecaj na finansijski rezultat, a samim tim i na akumulirani deficit.

Nisu dosljedno primjenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene propisane vrste postupka kod nabavke stalnih sredstava, kao i tekućih izdataka, zbog čega se ne može potvrditi da su vršene nabavke isključivo od dobavljača koji su ponudili najbolje uslove za ugovorni organ.

Kantonalni organi uprave i ostali budžetski korisnici nisu uskladili svoje pravilnike o reprezentaciji i poklonima sa Uredbom o reprezentaciji i poklonima od 08.08.2014.godine, niti je posebnom odlukom utvrđena visina reprezentacije za kantonalna ministarstva, tijela kantonalne uprave i budžetske korisnike iz oblasti osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja, a što su bili u obavezi u skladu sa navedenom Uredbom.

Revizijom je također utvrđeno nedovoljno funkcioniranje sistema internih kontrola kod angažovanja vanjskih saradnika za obavljanje redovnih poslova i kod korištenja službenih vozila i stvaranja izdataka za gorivo.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Rukovodioci budžetskih korisnika su sačinili i dostavili Ministarstvu finansija izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojima su potvrdili spremnost za zakonito i namjensko korištenje sredstava i uspostavu učinkovitog i uspješnog funkcioniranja sistema finansijskog upravljanja i kontrola u okviru budžetom odobrenih sredstava, kako je to predviđeno odredbama člana 44. Zakona o budžetu u FBiH.

Interna revizija

Prema odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH je predviđena, u roku od najviše 6 mjeseci od stupanja na snagu spomenutog Pravilnika, uspostava jedinice za internu reviziju uz pribavljeni mišljenje Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija. Provedenom revizijom je utvrđeno da nije postupljeno u skladu sa spomenutim zakonskim aktima, tj nije uspostavljena jedinica za internu reviziju.

U okviru Ministarstva finansija su sistematizovana i uposlena 2 stručna savjetnika za internu reviziju. Iz Godišnjeg izvještaja interne revizije je vidljivo da je tokom revidirane godine od strane internih revizora provedeno 11 revizija i da je dato 100 preporuka za otklanjanje uočenih nedostataka. Revizijom postupanja po datim preporukama kod 6 budžetskih korisnika kojima su date 53 preporuke je konstatirano da je u cijelosti postupljeno po 43 preporuke, djelimično je postupljeno po 7 preporuka, a po 3 preporuke nije postupljeno.

U skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

5. Budžet i izvještavanje

Obzirom da Budžet Kantona nije usvojen u zakonom predviđenom roku, finansiranje za period januar – mart 2015. godine, obavljalo se na osnovu Odluke o privremenom finansiranju u iznosu 66.114.300 KM, koju je Skupština donijela 24.12.2014. godine. Budžet za 2015. godinu je usvojen od strane Skupštine Kantona 30.03.2015. godine u iznosu 275.593.9975 KM. Struktura prihodovne strane Budžeta su prihodi 241.994.402 KM, primici 5.099.573 KM i finansiranje 28.500.000 KM, a rashodovne strane: rashodi 262.632.333 KM i izdaci 12.861.642 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima 100.000 KM. Izmjenama i dopunama budžeta za 2015. godinu, od 23.12.2015. godine, planirani su prihodi i primici u iznosu 278.363.656 KM, rashodi i izdaci u iznosu 269.258.653 KM, te pokriće viška rashoda nad prihodima u iznosu 3.340.003 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH obzirom da:

- Nisu poštovani utvrđeni rokovi za: izradu Instrukcije br 1, izradu i usvajanje Dokumenta okvirnog budžeta, dostavljanje budžetskih zahtjeva, usvajanje Nacrta, Prijedloga i Budžeta, izrade i usvajanja tromjesečnih novčanih tokova, kao i dostavljanje mjesecnih i tromjesečnih operativnih planova;
- Budžetom za 2015. godinu, kao i njegovim izmjenama i dopunama, nije planirano trogodišnje pokriće akumuliranog deficit-a, kako je to propisano članom 43. Zakona o budžetima u FBiH, na što je također ukazano od strane Federalnog ministarstva finansija prilikom davanja pozitivnog mišljenja na plan prihoda za 2015. godinu;
- Nisu realno planirani prihodi i rashodi u tromjesečnim novčanim tokovima, kojima je planirano pokriće viška rashoda nad prihodima iz ranijih godina od cca 5 miliona KM;
- Tromjesečni planovi novčanih tokova nisu predstavljali projekciju svih uplata i isplata sa Jedinstvenog računa trezora, obzirom da su isti obuhvatili samo budžetska sredstva, ali ne i namjenska, vlastita i donatorska sredstva koja su novčanim tokovima planirana u visini njihovog ostvarenja;
- Iako su Dokumentom okvirnog budžeta projicirani prihodi i primici za 2015. godinu u iznosu 236.700.000 KM prilikom usvajanja Budžeta za 2015. godinu nisu uvažene ove projekcije, jer su prihodi i primici planirani u iznosu 261.363.656 KM;
- Ne može se potvrditi realnost planiranih prihoda u Rebalansu budžeta obzirom da je u trenutku usvajanja Rebalansa (23.12.2015. godine) Ministarstvo finansija raspolagalo sa svim relevantnim informacijama o ostvarenim prihodima. Navedeno potvrđuje činjenica da je iskazano manje ostvarenje prihoda u odnosu na plan u iznosu 6.087.606 KM;

- Zakonom o izvršavanju budžeta za 2015. godinu nisu definirani prioriteti u izvršavanju Budžeta.

Kod pripreme i izrade budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH.

6. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu 255.276.050 KM, što je u odnosu na planiranih 261.363.656 KM manje za 6.087.606 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 13.456.651 KM. Struktura ostvarenih prihoda je slijedeća: porezni prihodi 220.466.184 KM, neporezni prihodi 30.233.947 KM i primljeni transferi i donacije 4.575.922 KM. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu 262.879.472 KM, što u odnosu na planiranih 269.600.153 KM predstavlja ostvarenje od 97,51 %. Struktura ostvarenih rashoda je: bruto plaće 126.567.982 KM, naknade troškova zaposlenih 22.407.002 KM, doprinosi poslodavca 14.371.546 KM, izdaci za materijal i usluge 34.352.975 KM, tekući transferi 55.878.637 KM, izdaci za kamate 645.350 KM, kapitalni transferi 3.059.714 KM i nabavka stalnih sredstava 5.596.266 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da se kod izvršenja budžeta nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta za 2015. godinu, iz slijedećih razloga:

- I pored činjenice da je u cilju očuvanja stabilnosti i likvidnosti budžeta Vlada 19.03.2015. godine usvojila Program mjera štednje za 2015. godinu, isti nije ostvario željene rezultate, obzirom da je u revidiranoj godini ostvaren deficit u iznosu 7.603.422 KM.
- Budžetski korisnici se nisu pridržavali utvrđenih ograničenja u Posebnom dijelu Budžeta, što je imalo za posljedicu stvaranje troškova u iznosu 2.945.755 KM iznad Budžetom odobrenih. Odlukom Vlade o unosu nedostajućih sredstava za stvorene obaveze u Budžetu za 2015. godinu od 14.01.2016. godine, naloženo je Ministarstvu finansija da se ostvareno prekoračenje izdataka iskaže u Finansijskim izvještajima za 2015. godinu, kako bi ista prikazala realno stanje izvršenja Budžeta za 2015. godinu i zadovoljilo načelo sveobuhvatnosti i priznavanje troškova u trenutku njihova nastanka.

Kod izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta.

6.1 Prihodi i primici

U konsolidiranim godišnjim finansijskim izvještajima i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2015. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu 255.276.050 KM i u odnosu na planiranih 261.363.656 KM, manji su za 6.087.606 KM ili 2,33 %.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza 220.466.184 KM, neporezne prihodi 30.233.947 KM i primljene transfere i donacije u iznosu 4.575.922 KM.

Prihodi od poreza su iskazani u iznosu od 220.466.184 KM i odnose se na prihode od indirektnih poreza 180.607.762 KM, poreze na dohodak 22.878.322 KM, porez na dobit pojedinaca i preduzeća 15.323.939 KM, porez na plaću i radnu snagu 830.500 KM, porezi na dobra i usluge – zaostale obveze 824.300 KM i ostali porezi 1.271 KM.

Neporezni prihodi su iskazani u iznosu 30.233.947 KM i odnose se na naknade, pristojbe i prihode od pruženih javnih usluga 25.229.391 KM, novčane kazne 3.980.003 KM, prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih kursnih razlika 1.001 098 KM i drugi tekući prihodi.

Primljeni transferi i donacije su iskazani u iznosu 4.575.922 KM i odnosi se na primljene tekuće transfere u iznosu 3.327.731 KM (primljeni transferi od FMF za civilne žrtve rata 2.241.630 KM, ustanovama obrazovanja 605.150 KM, osnovnoj školi 1. Mart Tešanj 137.764 KM, Univerzitetu 193.033 KM) i donacije 1.247.335 KM (donacije za saniranje šteta od poplava 506.097 KM, donacije Univerzitetu 359.896 KM, Stručnoj službi za razvoj 219.540 KM, MUP-u 48.822 KM).

6.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 268.239.031 KM, a odnose se na troškove uposlenih 163.346.530 KM, tekuće transfere 55.878.637 KM, izdatke za materijal i usluge 34.352.975 KM, nabavke stalnih sredstava 5.596.266 KM, izdatke za otplate dugova 5.359.559 KM, kapitalne transfere 3.059.714 KM i izdatke za kamate 645.350 KM.

6.2.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Izdaci za bruto plaće, naknade troškova uposlenih i doprinose iskazani su u iznosu 163.346.530 KM, od čega se na bruto plaće i doprinose poslodavca odnosi 140.939.528 KM, a na naknade troškova uposlenih 22.407.002 KM. Struktura spomenutih izdataka, kao i usporedba sa izvršenjem prethodne godine, data je u sljedećoj tabeli:

Opis	31.12.2015. godine	31.12.2014. godine
Bruto primanja uposlenika	126.567.982	125.957.062
Doprinosi poslodavaca	14.371.546	14.252.556
Naknade troškova uposlenika	22.407.002	22.355.474
Ukupno	163.346.530	162.565.092
Prosječan broj uposlenih	8.202	8.140

Osnovica za obračun plaće iznosi 454,74 KM, naknada za topli obrok 8 KM dnevno, a naknada za regres 418 KM, osim za sudije, tužioce i stručne saradnike u pravosudnim institucijama kojima u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u FBiH isti iznosi 50 % njihove plaće.

Neto primanja u 2015. godini (bez minulog rada) premijera iznosi 3.258 KM, ministara 2.783 KM (u iskazane plaće uključeno je 20 % po osnovu položajnog dodatka), rektora 3.373 KM. Na nivou Kantona najviša je plaća (bez minulog rada) predsjednika Kantonalnog suda 3.723 KM, a najniža plaća iznosi 455 KM. Predsjedavajuća Skupštine Kantona i poslanici nisu profesionalizirali svoj rad. Mjesečna naknada (paušal) utvrđena je u visini prosječne neto plaće ostvarene na području Kantona u posljednjem tromjesečju godine koje prethodi tekućoj budžetskoj godini i u 2015. godini je iznosiла 728 KM.

Po osnovu prekovremenog rada evidentirano je 853.552 KM, a odnose se na: ustanove osnovnog obrazovanja 484.617 KM, ustanove srednjeg obrazovanja 281.609 KM, Ministarstvo unutrašnjih poslova 72.311 KM i ostali budžetski korisnici 15.015 KM.

Kod JU Univerzitet u Zenici rad preko utvrđene nastavne norme se obračunava i evidentira kao redovan rad primjenom koeficijenta opterećenja, koji se kreće u rasponu od 0,85 do 1,35, pri čemu se koeficijent od 1,35 primjenjuje za sedmično opterećenje u visini duple norme. Rješenja o plaći sa koeficijentima opterećenja se donose na početku budžetske godine na osnovu projekcije prosječnog broja sati opterećenja temeljem kojeg se vrši obračun i isplata plaća tokom godine. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da obračun rada preko norme ne odgovara stvarnom izvršenju, obzirom da je vršen i u slučajevima kada nisu ostvareni ili kada su ostvareni u manjem ili većem obimu (kao primjer navodimo da se za vrijeme godišnjih odmora i bolovanja obračun vrši po uvećanom koeficijentu iako se u tom periodu ne održava nastava). Također, konstatovano je u određenom broju slučajeva da su nastavnici opterećeni preko duple norme, što nije u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području ZDK, kojima je propisano da nastavnici u toku jedne nastavne godine ne mogu biti opterećeni više od dvostrukog broja sati nastave, odnosno vježbi sedmično, koji je utvrđen kao optimalno sedmično opterećenje.

Potrebno je obračun prekovremenog rada (rad preko norme) kod JU Univerzitet vršiti na temelju podataka o stvarno ostvarenim satima rada.

6.2.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu 34.352.975 KM, a struktura spomenutih izdataka je: ugovorene i druge posebne usluge 11.490.169 KM, izdaci za energiju 7.341.584 KM, izdaci za tekuće održavanje 6.651.454 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 3.514.380 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 2.787.872 KM, unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine

996.875 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 788.767 KM, osiguranje i bankarske usluge 553.515 KM i putni troškovi 228.359 KM.

Ugovorene usluge čine 33 % ukupnih izdataka za materijal i usluge, a najznačajniji su: ostale nespomenute usluge 4.574.027 KM, izdaci za druge samostalne djelatnosti (ugovori o djelu, ugovori o privremenim i povremenim poslovima, autorski honorari) 2.266.069 KM, naknade skupštinskim zastupnicima 502.380 KM, troškovi advokata u postupku 501.937 KM, naknade za rad u komisijama 497.540 KM, usluge stručnog obrazovanja 323.622 KM, usluge primarne zdravstvene zaštite 227.508 KM, izdaci za hardverske i softverske usluge 198.457 KM.

Kod **Službe za zajedničke poslove** u okviru ostalih nespomenutih usluga iskazano je 132.446 KM, od čega se 132.416 KM odnosi na izdatke za angažovanje lica putem PPUP „Omladinac“ d.o.o. Zenica za poslove obezbjeđenja zgrada Kantona, rad u pisarnici, poslovi kafe kuharice i upravljanje motornim vozilom. **Obzirom da su navedeni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i predstavljaju redovne poslove u nadležnosti Službe za zajedničke poslove, smatramo da nije opravданo angažovanja vanjskih saradnika za obavljanje tih poslova.**

Preispitati opravdanost angažovanja vanjskih saradnika za poslove koji predstavljaju redovne poslove i zadatke koji su u nadležnosti Službe za zajedničke poslove.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova iskazani su u iznosu 2.266.069 KM. Ovi izdaci su najznačajniji kod ustanova visokog 1.691.969 KM, srednjeg 233.982 KM i osnovnog obrazovanja 160.660 KM, a najvećim dijelom se odnose na angažovanje nastavnog osoblja za održavanje redovne nastave, vanredne nastave i ispita. Kod ostalih budžetskih korisnika iskazan je izdatak u iznosu 179.458 KM, od čega kod Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta 62.537 KM (realizacija programa obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja), Ministarstva zdravstva 36.300 KM (naknade mrtvozorcima) i kod Ministarstva za prostorno uređenje, promet, komunikacije i zaštitu okoline 36.231 KM (najveći dio za angažovanje vanjskih saradnika u komisiji za provođenje tehničkog pregleda izvedenih radova).

Kod **JU Univerzitet** angažovani su spoljni saradnici za izvođenje nastave sa kojima se zaključuju ugovori o održavanju nastave za svaki semestar (ljetni i zimski) akademske godine, a visina naknade po satu utvrđena je Odlukom Upravnog odbora Univerziteta i iznosi od 14 KM do 50 KM ovisno o zvanju angažovanog lica. Pored honorara angažovanim licima se plaćaju i putni troškovi (u visini od 0,25 KM po pređenom kilometru) i troškovi smještaja (do 70 KM za jedno noćenje, uz priložen račun hotelskog smještaja). Isplata naknade je ugovorena u dva dijela i to prvi dio akontativno, a drugi dio po završetku semestra na osnovu konačnog izvještaja o izvršenim poslovima. Uvidom u obračun naknada za zimski semestar 2015/2016. godine (oktobar 2015. godine do kraja januara 2016. godine) utvrđeno je da se 50% ugovorene naknade (honorar i putni troškovi) evidentira kao izdatak u 2015. godini, dok se preostali dio obaveza evidentira u narednoj godini po konačnom obračunu na osnovu dostavljenih izvještaja o održanoj nastavi.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima su iskazani u iznosu 502.380 KM. Uvidom u obračun i isplatu naknada skupštinskim zastupnicima utvrđeno je da je na osnovu Zaključka Komisije za privredu, ekonomsku i finansijsku politiku, budžet i finansije Skupštine ZDK od 18.03.2015. godine Sekretar Skupštine primao naknadu za učešće u radu Kolegija u visini od 10% paušala po održanoj sjednici (ukupno 1.602 KM). Imajući u vidu da je u opisu radnog mjesca Sekretara obavljanje poslova i zadataka u vezi sa sjednicama Skupštine, Kolegija i radnih tijela skupštine, smatramo da navedena isplata nije opravdana.

Preispitati opravdanost isplate naknade sekretaru Skupštine za učešće u radu radnih tijela.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu 788.767 KM. Na nivou Kantona donesen je Pravilnik o korištenju službenih vozila koji se odnosi na službena vozila organa uprave (osim za MUP i JU Univerzitet) kojima upravlja Služba za zajedničke poslove, ali nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva. Za vozila MUP-a donesen je akt o korištenju vozila i procedure za utvrđivanje i praćenje normativa utroška goriva, dok je kod JU Univerzitet donesen akt, ali nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva.

Uvidom u dokumentaciju vezano za upotrebu vozila za koje je nadležna Služba za zajedničke poslove utvrđeno je da pojedinačni putni nalozi ne sadrže sve propisane elemente (nisu navedene pojedinačne relacije korištenja vozila, navedeno je samo početno i krajnje stanje kilometraže, nije navedeno vrijeme

korištenja vozila i potpis osobe koja je upravljala vozilom). **Obzirom da putni nalozi za vozila ne sadrže sve elemente kao i da nisu utvrđeni normativi potrošnje goriva, provedenom revizijom je konstatovano da nisu uspostavljene zadovoljavajuće kontrole korištenja vozila i potrošnje goriva.**

Uspostaviti zadovoljavajuće kontrole potrošnje goriva i korištenja službenih vozila kojima upravlja Služba za zajedničke poslove i JU Univerzitet.

6.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 55.878.637 KM, a odnose se na tekuće transfere pojedincima 36.753.843 KM, tekuće transfere drugim nivoima vlasti 9.518.730 KM, subvencije javnim preduzećima 5.425.133 KM, tekuće transfere neprofitnim organizacijama 1.700.508 KM, drugi tekući rashodi 1.526.177 KM i subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima 954.246 KM.

Najznačajniji tekući transferi su iskazani kod: **Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice** 26.231.511 KM (porodiljsko odsustvo 7.994.306 KM, smještaj u ustanove socijalne zaštite 5.395.303 KM, dječiji dodatak 4.188.336 KM, civilne žrtve rata 3.166.732 KM, ostali socijalni transferi 1.411.487 KM, stalna novčana pomoć 1.173.494 KM, pomoć i njega drugog lica 660.762 KM, mjere aktivnog zapošljavanja 535.512 KM), **Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport** 7.374.608 KM (transfer ustanovama kulture 3.231.548 KM, smještaj studenata u studentske centre 1.521.934 KM, stipendije 1.000.720 KM, transfer za sport 518.902 KM, transfer za predškolski odgoj i obrazovanje 454.721 KM, nabavka udžbenika 268.610 KM), **Ministarstva za boračka pitanja** 7.136.862 KM (pomoć u rješavanju stambenih pitanja 1.745.280 KM, stipendije 1.526.800 KM, pomoć socijalno ugroženim 925.650 KM, pomoć u liječenju i nabavci lijekova 730.000 KM, nabavka udžbenika 484.250 KM), **Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede** 5.709.574 KM (transfer sredstava vodnih naknada 3.564.849 KM, poticaj razvoju poljoprivredne proizvodnje 1.810.284 KM), **Ministarstva prostornog uređenja, prometa i komunikacija i zaštite okoliša** 3.302.856 KM (transfери općinama sredstava zaštite okoliša), **Ministarstva privrede** 2.083.955 KM (subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj industriji 834.246 KM, transfer općinama sredstava koncesija 621.783 KM, transfer Agenciji za privatizaciju 490.000 KM, transfer Regionalnoj razvojnoj agenciji 100.000 KM), **Ministarstva finansija** 1.526.177 KM (vansudske nagodbe 745.549 KM, sudska izvršenja 400.000 KM, povrati 380.627 KM), **Kabineta premijera** 742.476 KM (sanacija šteta od poplava 699.996 KM, finansiranje manifestacija od značaja za Kanton 42.480 KM), **Ministarstva pravosuđa** 570.090 KM (smještaj pritvorenih lica 90.270 KM), Kantonalna uprava za šumarstvo 446.954 KM, **Skupštine** 431.450 KM (transfer političkim strankama 400.000 KM) i **Ministarstva zdravstva** 332.125 KM (transfer Zavodu za bolesti ovisnosti 102.000 KM, deratizacija 90.000 KM, transfer Zavodu za medicinu rada 70.000 KM).

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su realizirani u iznosu 3.059.714 KM, a iskazani su na pozicijama kapitalni transferi drugim nivoima vlasti 2.568.314 KM i kapitalni transferi u inostranstvo 491.400 KM.

Najznačajniji kapitalni transferi su iskazani kod **Ministarstva zdravstva** 2.549.010 KM (refundacija troškova nabavke opreme 1.270.687 KM, nabavka opreme 1.061.687 KM, hitne i nepredviđene nabavke 171.682 KM, sufinansiranje izgradnje ambulante u Arnautima 44.953 KM), **Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta** 491.400 KM (transfer u korist međunarodnih organizacija u cilju zajedničkog finansiranja izgradnje školskih objekata) i **Ministarstva za boračka pitanja** 19.305 KM (izgradnja infrastrukture za potrebe boračke populacije).

6.3 Finansijski rezultat

Prema objavljenim konsolidiranim finansijskim izveštajima i Izveštaju o izvršenju Budžeta za 2015. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2015. godinu	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2014. godini	Index (4/3)
--------	------	------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------

1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	261.363.656	255.276.050	241.819.399	97,67
I.1.	Prihodi od poreza	224.843.300	220.466.184	203.633.315	98,05
I.2.	Neporezni prihodi	30.837.547	30.233.947	31.037.101	98,04
I.3.	Primljeni transferi	5.682.809	4.575.922	7.148.984	80,52
II	RASHODI	261.363.656	257.283.206	259.753.980	98,44
II.1.	Tekući rashodi	257.277.256	253.578.142	257.118.444	98,56
II.2.	Kapitalni transferi	3.261.400	3.059.714	2.349.042	93,82
II.3.	Izdaci za kamate	775.000	645.350	286.493	83,27
II.4.	Tekuća rezerva	50.000	0	0	
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	0	(2.007.156)	(17.934.580)	
IV	NETO NABAVKA STAL.SREDST. (IV.2. – IV.1.)	8.236.497	5.596.266	7.178.417	67,94
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.236.497	5.596.266	7.178.417	67,94
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III – IV	(8.236.497)	(7.603.422)	(25.112.998)	92,31
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI.1. – VI.2.)	(58.000)	0	0	
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	58.000	0	0	
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII.1. – VII.2.)	11.635.000	11.640.441	9.224.473	100,05
VII.1.	Primici od zaduživanja	17.000.000	17.000.000	10.655.000	100,00
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	5.365.000	5.359.559	1.430.527	99,90
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	3.340.503	4.037.019	(15.888.524)	120,85

Podaci iz bilansa stanja:

NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	86.520.289	92.270.739
--	-------------------	-------------------

U revidiranoj godini je iskazan **tekući deficit** u iznosu 2.007.156 KM obzirom da su prihodi ostvareni u iznosu 255.276.050 KM, a rashodi u iznosu 257.783.206 KM.

Ukupan deficit revidirane godine je iskazan u iznosu 7.603.422 KM, obzirom da su pored ostvarenog tekućeg deficit-a, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu 5.596.266 KM.

Ostvaren je pozitivan finansijski rezultat u iznosu 4.037.019 KM, obzirom da je ostvareni ukupni deficit pokriven dugoročnim kreditima u iznosu 17.000.000 KM, uz istovremenu otplatu dugoročnih kredita u iznosu 5.359.559 KM.

Prema finansijskom iskazu „Konsolidovani bilans stanja“ na dan 31.12.2015. godine, iskazan je neraspoređeni višak rashoda nad prihodima u iznosu od 86.520.289 KM. U odnosu na podatke iz prethodnog bilansa, kada je višak rashoda nad prihodima iznosio 92.270.739 KM, u revidiranoj godini je došlo do smanjenja istog za 1.713.431 KM uslijed provedenih usaglašavanja knjigovodstvenih evidencija refundacija bolovanja preko 42 dana iz ranijih godina sa Zavodom zdravstvenog osiguranja ZDK.

Proведенom revizijom se ne može potvrditi iskazani finansijski rezultat revidirane godine, kao i iskazani akumulirani višak rashoda nad prihodima, za najmanje 113.758.507 KM, koliko prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2015. godine iznose pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja, obzirom da ista nisu iskazana na odgovarajućoj poziciji rashoda u finansijskim izvještajima.

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

7.1 Gotovina

Novčana sredstva su iskazana u iznosu 13.847.716 KM i predstavljaju stanje sredstava na transakcijskom računu 3.088.956 KM, izdvojena novčana sredstva 3.013.582 KM (3.000.000 KM predstavlja oročeni depozit za kratkoročni revolving kredit kod Investiciono komercijalne banke Zenica), sumnjiva i sporna potraživanja 1.100 KM (otuđena sredstva iz blagajne kod O.Š. „Vareš“), sredstva na blagajni 649 KM i sredstva na depozitnim računima sudova 7.743.427 KM.

Sredstva na depozitnim računima sudova, koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, prema prezentiranim evidencijama, predstavljaju većim dijelom depozite osiguranja ozbiljnosti ponuda u procesu privatizacije nepokretnosti, te ni u kojem slučaju ne predstavljaju raspoloživa sredstva Kantona. **Obzirom na naprijed navedeno, provedenom revizijom je utvrđeno da su novčana sredstva precijenjena za 7.743.427 KM, koliko iznosi stanje novčanih sredstava na računima općinskih sudova koji nisu u sastavu Jedinstvenog računa Trezora.**

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava potrebno je sredstva sa depozitnih računa sudova isknjižiti iz finansijskih izvještaja, obzirom da ista nisu vlasništvo Kantona.

7.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 6.656.525 KM i odnose se na ostala potraživanja 4.725.288 KM, potraživanja od pravnih lica 1.924.198 KM, potraživanja od fizičkih lica 22.334 KM, dok je ispravka vrijednosti potraživanja iskazana u iznosu 15.295 KM. Prema računovodstvenim evidencijama najznačajnija potraživanja su: za bolovanja preko 42 dana 3.304.105 KM, avansi 1.096.530 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 1.000.725 KM, potraživanja za isporučene robe i usluge 827.667 KM, ostala potraživanja 380.052 KM (većim dijelom potraživanja za koncesije).

Uvidom u prezentirane preglede potraživanja po korisnicima je utvrđeno da su najznačajnija potraživanja iskazana kod Univerziteta 2.128.464 KM, Ministarstva unutrašnjih poslova 1.196.734 KM, Stručne službe Vlade 486.516 KM, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 200.524 KM, Ministarstva privrede 182.816 KM, Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline 142.450 KM i Direkcija robnih rezervi 132.320 KM.

Potraživanja za date avanse su iskazane na pozicijama Univerziteta 575.522 KM, Stručne službe Vlade 315.502 KM i Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline 132.009 KM. Provedenom revizijom ovih potraživanja kod Stručne službe Vlade je utvrđeno da ista ne raspolaže sa dokumentacijom u svezi ovih potraživanja, niti raspolaže podacima na koga se odnose ova potraživanja, dok je po iskazu odgovorne osobe Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline dio poslova na koje se odnose dati avansi od strane dobavljača izvršen, s tim da isto nije knjigovodstveno evidentirano zatvaranjem ovih potraživanja, a drugi dio potraživanja je utužen. **Uzimajući u obzir navedeno, provedenom revizijom je utvrđeno da su iskazana potraživanja za avanse precijenjena u finansijskim izvještajima.** Naknadno je dostavljena dokumentacija koja potvrđuje da su potraživanja za avanse u 2016. godini korigirana i da ista iznose 575.522 KM, koliko su potraživanja za avanse Univerziteta.

Također, provedenom revizijom je utvrđeno da dio potraživanja starijih od 6 mjeseci nije evidentiran na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja, iako je Ministarstvo finansija donijelo Uputstvo o procesiranju transakcija po osnovu potraživanja od kupaca kroz Pomoćnu knjigu AR-potraživanja i Glavnu knjigu trezora, kojom je precizirano jedinstveno postupanje svih budžetskih korisnika u cilju naplate potraživanja i pravilnog knjigovodstvenog evidentiranja istih.

Budžetski korisnici su većinom kupcima dostavljali izvode otvorenih stavki na usaglašavanje, ali značajan broj kupaca nije svojom ovjerom potvrdio usaglašenost iskazanih potraživanja.

Poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor i Uputstvom o procesiranju transakcija po osnovu potraživanja od kupaca kroz pomoćnu knjigu AR-potraživanja i Glavnu knjigu trezora predviđeno.

7.3 Stalna sredstva

Stalna sredstva su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu 329.286.545 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. U odnosu na prethodnu, godinu kada je neotpisana vrijednost stalnih sredstava iznosila 305.032.457 KM, njihova vrijednost je povećana za 24.254.388 KM.

Pored izvršenih nabavki stalnih sredstava u vrijednosti 5.596.267 KM, navedeno povećanje je posljedica postupanja po Odluci Vlade FBiH od 27.08.2015. godine o prijenosu izvršenih ulaganja na izgradnji dionice regionalne ceste R-445 Bilješev - Kakanj sa JP Autoceste FBiH u korist Kantonalne

direkcije za ceste u vrijednosti 17.980.475 KM. Također, Općinski sud u Zenici je, postupajući po preporuci Ureda za internu reviziju ZDK, iskazao povećanje vrijednosti zgrade u iznosu 4.091.490 KM na osnovu Izvještaja o procjeni vrijednosti zgrade sačinjene od strane ovlaštenog sudskega vještaka građevinske struke.

Vlada je u skladu sa zaključcima Centralne popisne komisije za 2008. godinu o neusklađenosti stvarnog stanja imovine sa knjigovodstvenim, 08.04.2009. godine formirala Radnu grupu radi rješavanja statusa i knjiženja imovine date na korištenje i upravljanje drugim subjektima. Radna grupa je 11.05.2010. godine sačinila Izvještaj o radu u kojem je konstatovala određena pogrešna evidentiranja imovine u finansijskim izvještajima i dala preporuke za otklanjanje tih pogrešaka u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Pozivajući se na Zaključak Vlade o usvajanju izvještaja Radne grupe u ranijim godinama izvršeno je preknjižavanje ulaganja u korist krajnjih korisnika s izuzetkom ulaganja u cestovnu infrastrukturu kod Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline.

U revidiranoj godini je Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline je, pozivajući se na mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva od 04.02.2014. godine i mišljenje Stručnih savjetnika za internu reviziju od 04.01.2016. godine da se trebaju primjeniti odredbe Zakona o cestama iz 2002. godine koji je bio na snazi u trenutku ulaganja u lokalne ceste, izvršilo preknjižavanje ulaganja iz ranijih godina u iznosu 64.157.106 KM sa pozicije cesta i mostova na poziciju ulaganja u tuđa sredstva.

Obzirom da je Zaključkom Vlade od 11.06.2010. godine, kojim je usvojen izvještaj o radu Radne grupe, naloženo rukovodiocima ministarstava i drugih kantonalnih organa uprave da sačine prijedloge odluka za isknjižavanje imovine za koju je utvrđeno pogrešno knjigovodstveno evidentiranje, provedenom revizijom je utvrđeno da Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline nije postupilo u skladu sa spomenutom Zaključkom.

U skladu sa Zaključkom Vlade o usvajanju izvještaja o radu Radne grupe radi rješavanja statusa i knjiženja imovine date na korištenje i upravljanje drugim subjektima izvršiti isknjižavanje ulaganja u cestovnu infrastrukturu u korist krajnjih korisnika.

7.4 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu 3.405.924 KM, a isti se odnose na plasman sredstava Vlade u iznosu 1.500.000 KM putem Investiciono-komercijalne banke Zenica za rješavanje stambenih potreba mladih, sredstva Ministarstva za boračka pitanja u iznosu 1.403.000 KM plasirana putem Sparkasse banke za finansiranje investicijskih programa koji će omogućiti trajno zaposlenje pripadnika boračke populacije, sredstva Službe za razvoj i međunarodne projekte u iznosu 500.000 KM plasirana putem Investiciono-komercijalne banke Zenica za kreditiranje privrednih subjekata i ulaganje sredstava Prve osnovne škole Maglaj u iznosu 2.924 KM u izgradnju lokalnog vodovoda.

7.5 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Ukupne kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan bilansiranja su iskazane u iznosu 112.386.648 KM, a iste se odnose na kratkoročne tekuće obaveze 46.921.969 KM, kratkoročne kredite i zajmove 2.327.897 KM, obaveze prema zaposlenicima 14.427.995 KM, finansijski i obračunski odnosi 5.436.581 KM i kratkoročna razgraničenja 43.272.206 KM.

Kratkoročne tekuće obaveze se većim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu 21.029.665 KM, obaveze po transferima 16.785.365 KM, ostale obaveze 7.829.287 KM i obaveze prema fizičkim licima 1.077.488 KM.

Kratkoročni krediti i zajmovi predstavljaju dospjele a neizmirene obaveze za glavnici po kreditima.

Obaveze prema zaposlenima predstavljaju obaveze plaća, naknade plaće, doprinosa iz plaće i naknada troškova zaposlenih za mjesec decembar 2015. godine.

Obaveze po internim transakcijama su iskazane u iznosu 5.436.581 KM i predstavljaju internu pozajmicu sredstava sa Escrow računa u iznosu 5.145.000 KM i obaveze za prijevoz zaposlenika osnovnih i srednjih škola i visokoškolskih ustanova u iznosu 291.581 KM, koje su unijete u Glavnu knjigu kao početna stanja prilikom uspostave Trezora 2003. godine.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu 43.272.206 KM, od čega se na razgraničene prihode odnosi 33.634.334 KM, a na razgraničene rashode 9.637.872 KM. **Razgraničeni prihodi** se odnose na prikupljena a nerealizirana namjenska sredstva 30.470.791 KM, dok preostala 3.163.543 KM predstavljaju potraživanja od kupaca za pružene usluge i koncesijske naknade. Nerealizirana namjenska sredstva se većim dijelom odnose na privatizacijska sredstva 6.827.481 KM, vodne naknade 5.314.123 KM, sredstva od Cipsa MUP-a 4.910.607 KM, naknade za šume 3.258.153 KM, sredstva za zaštitu i spašavanje 2.747.162 KM, nerealizirana donatorska sredstva 1.555.660 KM, naknade za ceste 1.524.446 KM, okolišne naknade 1.473.794 KM, prenamjenu zemljišta 1.422.492 KM, koncesijske naknade Ministarstva privrede 613.185 KM, veterinarske naknade Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva 330.488 KM, sredstva od privatizacije stanova Ministarstva za boračka pitanja 171.126 KM, koncesijske naknade Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 146.027 KM. **Usporedbom stanja novčanih sredstava na žiro računu i prikupljenih a nerealiziranih namjenskih sredstava iskazanih na poziciji razgraničenih prihoda je vidljivo da se namjenskim sredstvima u iznosu od 24.366.502 KM prevladavaju problemi sa održavanjem likvidnosti Kantona i ista nisu na dan bilansa bila raspoloživa za zakonom definirane namjene.** **Razgraničeni rashodi** se odnose na ukalkulirane troškove po izvršnim sudskim presudama u iznosu 9.125.000 KM i razgraničenja po odobrenim a neizmirenim avansima u iznosu 512.872 KM. Knjiženje izvršnih sudskih rješenja (sporovi pokretani zbog nepoštivanja odredbi granskih kolektivnih ugovora a odnose se većim dijelom na plaću i naknade troškova uposlenih) je izvršeno temeljem Odluke Vlade od 28.12.2007. godine.

Provedenom revizijom se ne može potvrditi stanje iskazanih obaveza u finansijskim izveštajima za najmanje 113.758.508 KM koliko iznose pravomoće sudske presude i izvršna rješenja sa uključenim troškovima spora i troškovima izvršenja, ali bez uračunatih zateznih kamata, obzirom da ista nisu iskazana na odgovarajućoj poziciji kratkoročnih obaveza. Od navedenog iznosa na obaveze revidirane godine se odnosi 14.570.641 KM.

U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u poslovnim knjigama obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazati u finansijskim izveštajima.

Namjenska sredstva koristiti isključivo za zakonom definirane namjene.

7.6 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu 41.540.361 KM i odnose se na dugoročne kredite 41.472.108 KM, ostale dugoročne obaveze 330 KM i dugoročna razgraničenja 67.924 KM.

Dugoročni krediti se odnose na kredit po III i IV Stand by aranžmanu sa MMF-om za finansiranje deficita budžeta u iznosu 15.183.210 KM, krediti od OPEC fonda 1.407.212 KM, kredit Saudijskog fonda 194.649 KM, te zaduženja kod domaćih finansijskih institucija i to: UniCredit banka 10.519.154 KM, Sber bank 9.398.123 KM i Intesa San Paolo banka 4.769.438 KM. Od ukupno iskazanog dugoročnog zaduženja na kredite iz revidirane godine se odnosi 20.049.985 KM, a za isto je u skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH dobiveno pozitivno mišljenje Federalnog ministarstva finansija.

Dugoročna razgraničenja su iskazana kod Općinskog suda Visoko u iznosu 19.956 KM (date pozajmice) i Univerzitet u iznosu 47.968 KM (zahtjev za odštetu), a u finansijske izveštaje su unijeti kao početna stanja prilikom uspostave Trezora. **Budžetski korisnici kod kojih su iskazani spomenuti plasmani nisu vršili procjenu naplativosti istih, te se zbog vremena nastanka, kao i nepoduzimanja aktivnosti na naplatu istih ne može potvrditi vjerodostojnost iskazanih dugoročnih razgraničenja u finansijskim izveštajima.**

Izvršiti procjenu naplativosti potraživanja iskazanih kao dugoročna razgraničenja, te u skladu sa utvrđenim, izvršiti korekcije u cilju istinitog iskazivanja istih u finansijskim izveštajima.

8. Popis imovine, potraživanja i obaveza

Odlukom Vlade o redovnom godišnjem popisu imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2015. godine od 10.12.2015. godine, propisan je način provođenja popisa, kao i nadležnosti popisnih komisija. Preciznije dužnosti kako pojedinačnih tako i Centralne popisne komisije, kao i rokovi za sačinjavanje

izvještaja o provedenom popisu su propisani Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, obaveza i potraživanja za 2015. godinu, kojeg je donio ministar Ministarstva finansija 30.12.2015. godine. Elaborat o popisu, koji je sačinila Glavna centralna popisna komisija, je usvojen od strane Vlade 22.02.2016. godine i istim je naloženo svim budžetskim korisnicima kod kojih je predloženo korektivno knjiženje da donesu pojedinačne odluke o istom i provedu potrebna knjiženja.

Uvidom u Elaborat Glavne centralne popisne komisije o popisu imovine, obaveza i potraživanja je utvrđeno da je izvršen popis imovine, dok su obaveze i potraživanja samo preuzeti iz knjigovodstvenih evidencijskih.

Provedenim popisom su utvrđeni manjkovi stalnih sredstava neotpisane vrijednosti kod: Uprave civilne zaštite 2.866 KM, Ministarstva zdravstva 611 KM, osnovnih škola 3.804 KM i srednjih škola 2.521 KM. Popisne komisije su, bez ocjenjivanja odgovornosti za nastale manjkove, predložile knjiženje manjkova na teret budžetskih korisnika, što je Vlada svojom Odlukom o usvajanju elaborata o redovnom godišnjem popisu i prihvatala.

Na prijedlog Komisije za popis novčanih sredstava, donatorskih sredstava, plemenitih metala i vrijednosnih papira, potraživanja i plasmana, kratkoročnih i dugoročnih obaveza i razgraničenja, Odlukom Vlade o usvajanju elaborata o redovnom godišnjem popisu, je zaduženo Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport da odmah po usvajanju Elaborata sačini analizu osnovanosti isknjižavanja obaveza ovog Ministarstva za transfere iz 2003., 2004. i 2005. godine u iznosu 357.434 KM, te obaveza za prijevoz zaposlenika u obrazovanju do 01.06.2003. godine (iskazane kao obaveze prema povezanim licima) u iznosu 291.581 KM. Po iskazu odgovorne osobe aktivnosti na isknjižavanju spomenutih obaveza nisu okončane.

Obzirom da je provedenim popisom izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem samo za imovinu, ali ne i za obaveze i potraživanja, provedenom revizijom je utvrđeno da nije u cijelosti postupljeno u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, obaveza i potraživanja za 2015. godinu. Također, nije postupljeno po prijedlogu Radne grupe radi rješavanja statusa i knjiženja imovine date na korištenje i upravljanje drugim subjektima, obzirom da su ulaganja u cestovnu infrastrukturu preknjižena na drugu poziciju, ali ne i isknjižena iz knjigovodstvenih evidencijskih, kako je to Zaključkom Vlade naloženo.

Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja imovine, obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima.

9. Javne nabavke

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 5.596.266 KM, a odnose se na rekonstrukcije i investiciono održavanje 2.537.862 KM, nabavku opreme 1.591.137 KM, nabavku građevina 1.296.651 KM, nabavku zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada u iznosu 166.183 KM i nabavku stalnih sredstava u obliku prava 4.376 KM.

Provedenom revizijom nabavke stalnih sredstava obuhvaćeno je 25 postupaka nabavke u vrijednosti 2.966.382 KM, pri čemu su konstatirani određeni propusti u istim.

O.Š. Maglaj je izvršila nabavku elektronske opreme u vrijednosti 38.799 KM primjenom jednog konkurenetskog postupka u vrijednosti 12.489 KM i 5 direktnih sporazuma u vrijednosti 26.310 KM, dok je **I Osnovna škola u Maglaju** izvršila nabavku elektronske opreme u vrijednosti 23.749 KM primjenom četiri direktna sporazuma. **Uzimajući u obzir činjenicu da vrijednost spomenutih nabavki prelazi vrijednosni razred za primjenu direktnog sporazuma, provedenom revizijom je utvrđeno da nije primjenjen odgovarajući postupak nabavke propisan odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Ministarstvo unutarnjih poslova je u otvorenom postupku izvršilo nabavku računarske opreme u vrijednosti 78.643 KM, primjenom kriterija ekonomski najprihvatljivije ponude (cijena 80%, rok isporuke 10%, rok plaćanja 10%). Dosljednom primjenom utvrđenih kriterija izabran je ponuđač koji je ponudio cijenu 78.643 KM, rok isporuke 1 dan od dana izdavanja narudžbenice i odgođeno plaćanje od 181 dana. **Provedenom revizijom je utvrđeno da izabrani dobavljač nije ispoštovao ugovorom definirani rok za isporuku robe, obzirom da je narudžbenica izdata 20.07.2015. godine, a računarska oprema isporučena**

31.07.2015. godine, niti su zaračunate zatezne kamate od 0,1 % za svaki dan zakašnjenja. Rok isporuke robe je, skupa sa rokom plaćanja, imao presudnu ulogu u izboru najpovoljnijeg ponuđača u konkretnom postupku nabavke.

Izdaci za hranu i prehrambeni materijal su iskazani u iznosu 653.970 KM, od čega su najveći izdaci kod: JU Univerzitet 323.814 KM, Čački dom 102.522 KM, Medresa Visoko 83.895 KM i Franjevačka klasična gimnazija Visoko 54.757 KM. Provedenom revizijom utvrđeno je da je Čački dom vršio nabavke na osnovu zaključenih ugovora, bez prethodno provedenog postupka javne nabavke, a Medresa Visoko i Franjevačka klasična gimnazija Visoko su nabavke vršile na osnovu narudžbenica. Obzirom da navedene ustanove nisu provele proceduru javnih nabavki prilikom izbora dobavljača za nabavku hrane i prehrambenih proizvoda, kako je to propisano odredbama Zakona o javnim nabavkama, ne može se potvrditi da je kod navedenih ustanova nabavka hrane i prehrambenih proizvoda vršena od najpovoljnijih dobavljača.

Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajućeg postupka nabavke i zaključenih ugovora.

10. Sudski sporovi

Prema prezentiranoj informaciji Ministarstva finansija od 13.06.2016. godine obaveze po pravomoćnim presudama i izvršnim sudske rješenjima zaprimljenim kod korespondentne banke na dan 31.12.2015. godine, sa uključenim presudama, troškovima spora i troškovima izvršenja, a bez uračunatih zateznih kamata, iznose 113.758.508 KM i iste, s izuzetkom 9.125.000 KM iskazanih na poziciji razgraničenih rashoda, nisu iskazane kao obaveze u finansijskim izvještajima. Izvršna sudska rješenja u iznosu 111.429.896 KM se odnosi na ostvarenje prava iz radnog odnosa, dok preostali 2.328.611 KM predstavlja prava iz drugih osnova. Zbog činjenice da ostvarena prava iz radnog odnosa sudske putem podrazumjevaju i obaveze uplate pripadajućih poreza i doprinosa, znači da ove obaveze u značajnoj mjeri premašuju naznačeni iznos u prezentiranom pregledu. Odgađanje priznavanja i plaćanja ovih obaveza, iako je njihova realizacija izvjesna, ima za posljedicu nepotrebno povećanje zateznih kamata pa samim tim i nepotrebno povećanje budžetskih izdataka u narednom periodu.

Prema sačinjenim pregledima Kantonalnog pravobranilaštva o sudske postupcima pokrenutim od ili protiv Kantona koji nisu okončani na dan 31.12.2015. godine je vidljivo da je Kanton pokrenuo 107 sudske postupaka u vrijednosti spora od 4.264.187 KM. Istovremeno protiv Kantonalnih organa uprave vode 204 postupka u vrijednosti 97.407.323 KM i 114 postupaka protiv osnovnih i srednjih škola, u kojima škole zastupa Kantonalno pravobranilaštvo, u vrijednosti 18.874.226 KM, a odnose se na prava iz kolektivnog ugovora. Negativan ishod sudske sporova protiv Kantonalnih organa uprave, uz već okončane postupke, može dovesti do još većih poteškoća u funkcioniranju Kantona i nemogućnosti obavljanja zakonom povjerenih nadležnosti.

11. Komentar

Ministarstvo finansija je u ostavljenom roku, u aktu broj: 07-14-2-964/16, od 26.07.2016. godine, dostavilo komentare na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji Budžeta Zeničko – dobojskog kantona za 2015. godinu.

S dužnom pažnjom razmotrili smo dostavljene komentare na spomenuti Nacrt izvještaja. U dostavljenom komentaru ne osporavaju se kvalifikacije date u Osnovi za izražavanje mišljenja, niti navodi u Izvještaju, već se samo daju pojašnjenja za konstatovane propuste i nepravilnosti.

U vezi navoda i pojašnjenja koji se odnose na neiskazivanje izvršnih sudske presude, potrebno je naglasiti slijedeće:

U potpunosti se slažemo sa konstatacijama da se radi o obavezama proisteklim iz prava uposlenika utvrđenim granskim kolektivnim ugovorima koji su doneseni na nerealnim osnovama. Nažalost, nisu blagovremeno poduzete aktivnosti da se sa predstavnicima sindikata ova prava svedu u realne okvire, čime bi se preduprijedile i otklonile negativne posljedice po osnovu višegodišnje primjene ovakvih

kolektivnih ugovora, a posebno nakon donošenja Zakona o načinu ostvarivanje ušteda u FBiH iz 2009. godine.

Uvažavajući sve napore i aktivnosti koje Vlada Kantona provodi u cilju rješavanja ovog problema, važeći zakonski propisi (član 76. Zakona o budžetima u FBiH, član 16. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i član 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH) nalažu da se sve ove sudske presude i izvršna sudska rješenja, kao dospjele obaveze, knjigovodstveno evidentiraju na pripadajuće bilansne pozicije, neovisno od plaćanja, odnosno, njihovog izmirenja.

Stoga i nema osnova da se iste ne iskazuju u bilansnim pozicijama, neovisno o činjenici što su svi nadležni organi u Kantonu, kao i predstavnici Ureda za reviziju institucija u FBiH, kako navodite, upoznati o tome.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Sead Čorbo, dipl. oec

Vođa tima:

Danko Buhač, dipl. oec

Član tima:

Aida Jogić, mr. sc. dipl. oec

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Budžeta za 2015. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

1. *U skladu sa odredbama Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH uspostaviti jedinicu za internu reviziju;*
2. *Kod pripreme i izrade budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH;*
3. *Kod izvršenja budžeta dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta;*
4. *Potrebno je obračun prekovremenog rada (rad preko norme) kod JU Univerzitet vršiti na temelju podataka o stvarno ostvarenim satima rada;*
5. *Preispitati opravdanost angažovanja vanjskih saradnika za poslove koji predstavljaju redovne poslove i zadatke koji su u nadležnosti Službe za zajedničke poslove;*
6. *Preispitati opravdanost isplate naknade sekretaru Skupštine za učešće u radu radnih tijela;*
7. *Uspostaviti zadovoljavajuće kontrole potrošnje goriva i korištenja službenih vozila kojima upravlja Služba za zajedničke poslove i JU Univerzitet;*
8. *U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja novčanih sredstava potrebno je sredstva sa depozitnih računa sudova isknjižiti iz finansijskih izvještaja, obzirom da ista nisu vlasništvo Kantona;*
9. *Poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezor i Uputstvom o procesiranju transakcija po osnovu potraživanja od kupaca kroz pomoćnu knjigu AR-potraživanja i Glavnu knjigu rezora predviđeno;*
10. *U skladu sa Zaključkom Vlade o usvajanju izvještaja o radu Radne grupe radi rješavanja statusa i knjiženja imovine date na korištenje i upravljanje drugim subjektima izvršiti isknjižavanje ulaganja u cestovnu infrastrukturu u korist krajnjih korisnika;*
11. *U cilju istinitog i fer iskazivanja stanja obaveza u poslovnim knjigama obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima iskazati u finansijskim izvještajima;*
12. *Namjenska sredstva koristiti isključivo za zakonom definirane namjene;*
13. *Izvršiti procjenu naplativosti potraživanja iskazanih kao dugoročna razgraničenja, te u skladu sa utvrđenim, izvršiti korekcije u cilju istinitog iskazivanja istih u finansijskim izvještajima;*
14. *Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja imovine, obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima;*
15. *Dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu primjene odgovarajućeg postupka nabavke i zaključenih ugovora.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. BILANS STANJA NA DAN 31.12.2015. GODINE

Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine			
Naziv institucije: Zeničko-dobojski kanton			
Opis	31.12.2015.	31.12.2014	Procenat (2/3)
1	2	3	4
I AKTIVA			
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	25.956.336	30.373.801	85,5
1.Gotovina i plemeniti metali	13.847.715	18.709.716	74,0
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	6.656.525	6.211.605	107,2
4.Kratkoročni plasmani	30.933	30.933	100,0
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	5.176.139	5.176.139	100,0
6.Zalihe materijala i robe	219.913	221.774	99,2
7.Zalihe sitnog inventara	0	(1.476)	0,0
8.Kratkoročna razgraničenja	25.110	25.110	100,0
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	339.278.788	311.398.162	109,0
9. Stalna sredstva	512.158.840	483.696.631	105,9
10.Ispravka vrijednosti	182.872.296	178.664.174	102,4
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	329.286.545	305.032.457	108,0
12.Dugoročni plasmani	3.405.924	3.405.924	100
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	3.405.924	3.405.924	100
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	3.028.384	2.336.159	129,6
18.Dugoročna razgraničenja	3.557.936	623.622	570,5
UKUPNO AKTIVA (A+B):	365.235.124	341.771.963	106,9
II PASIVA			
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	112.386.648	122.555.838	91,7
19.Kratkoročne tekuće obaveze	46.921.969	50.453.348	93,0
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	2.327.897	20.205	11521,4
22.Obaveze prema zaposlenicima	14.427.995	26.336.102	54,8
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	5.436.581	5.436.581	100,0
24.Kratkoročna razgraničenja	43.272.206	40.309.602	107,3
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	41.540.361	26.803.305	155,0
25.Dugoročni krediti i zajmovi	41.472.108	26.735.051	155,1
26.Ostale dugoročne obaveze	330	330	100,0
27.Dugoročna razgraničenja	67.924	67.924	100,0
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	211.308.114	192.412.820	109,8
28.Izvori stalnih sredstava	291.378.903	278.909.646	104,5
29.Ostali izvori sredstava	6.434.308	5.742.083	112,1
30.Izvori sredstava rezervi	15.192	31.830	47,7
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	86.520.289	92.270.739	93,8
UKUPNO PASIVA (C+D+E):	365.235.124	341.771.963	106,9

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine odobrilo dana 28.02.2016.godine.

Ministar finansija

Andrej Kajić

2. GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJUBUDŽETA ZA 2015. GODINU

Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2015. godinu						
Naziv institucije: Zeničko-dobojski kanton		Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat 3/2x100
			U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
	1	2	3	4	5	6
	I. PRIHODI (A+B+C)	261.363.656	255.276.050	241.819.399	(6.087.606)	97,67
	A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	224.843.300	220.466.184	203.633.315	(4.377.116)	98,05
1.	Porez na dobit pojedinca i preduzeća	14.800.000	15.323.939	13.549.825	523.939	103,54
	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	
	Porezi na dobit preduzeća	14.800.000	15.323.939	13.549.825	523.939	103,54
	Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. I društva za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	
2.	Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	
3.	Porezi na plaću i radnu snagu	2.509.600	830.500	1.002.225	(1.679.100)	33,09
4.	Porez na imovinu	0	0	0	0	
5.	Domaći porezi na dobra i usluge	2.700	824.390	43.832	821.690	30 532,96
6.	Porezi na dohodak	23.000.000	22.878.322	21.024.113	(121.678)	99,47
7.	Prihodi od indirektnih poreza	184.530.500	180.607.762	168.010.925	(3.922.738)	97,87
8.	Ostali porezi	500	1.271	2.395	771	254,20
	B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	30.837.547	30.233.947	31.037.101	(603.6000)	98,04
9.	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	1.597.835	1.001.098	1.539.096	(596.737)	62,65
	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	1.594.835	996.158	1.520.731	(598.677)	62,46
	Ostali prihodi od imovine	3.000	4.219	17.828	1.219	140.63
	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	
	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	
	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
	Prihodi od privatizacije	0	721	537	721	
	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	
10.	Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	24.934.939	26.229.391	25.616.177	294.452	101,18
	Administrativne takse	790.000	687.374	657.659	(102.626)	87,01

Sudske takse	4.460.700	4.528.391	3.730.979	67.691	101,52
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	700.200	2.094.702	3.158.259	1.394.501	299,16
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	12.824.764	11.276.235	11.286.475	(1.548.529)	87,93
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	6.159.275	6.413.528	6.461.589	254.253	104,13
Neplanirane uplate -prihodi	0	229.162	321.216	229.162	
Novčane kazne	4.291.166	3.980.003	3.877.847	(311.163)	92,75
Drugi tekući prihodi	13.607	23.455	3.980	9.848	172,37
C. PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije)	5.682.809	4.575.922	7.148.984	(1.106.887)	80,52
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	259.875	856	333.738	(259.019)	0,33
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	5.422.934	3.327.731	2.984.465	(2.095.203)	61,36
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	
Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	
Donacije	0	1.247.335	3.830.780	1.247.335	

II. RASHODI		261.363.656	257.283.206	259.753.980	(4.080.450)	98,44
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	149.213.122	148.974.984	148.312.536	(238.138)	99,84
	Bruto plaće i naknade plaća	126.771.095	126.567.982	125.957.062	(203.113)	99,84
	Naknade troškova zaposlenih	22.442.027	22.407.002	22.355.474	(35.025)	99,84
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	14.380.375	14.371.546	14.252.556	(8.829)	99,94
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	36.096.412	34.352.975	35.686.923	(1.743.437)	95,17
	Putni troškovi	293.444	228.359	279.398	(65.085)	77,82
	Izdaci za energiju	7.275.498	7.341.584	6.594.363	66.086	100,91
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	3.573.468	3.514.380	3.679.149	(59.088)	98,35
	Nabavka materijala i sitnog inventara	3.102.092	2.787.872	3.421.110	(314.220)	89,87
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	844.115	788.767	1.043.415	(55.348)	93,44
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.035.336	996.875	970.539	(38.461)	96,29
	Izdaci za tekuće održavanje	7.138.393	6.651.454	7.145.422	(486.939)	93,18
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	602.346	553.515	678.957	(48.831)	91,89
	Ugovorene i druge posebne usluge	12.231.720	11.490.169	11.874.570	(741.551)	93,94
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	57.587.347	55.878.637	58.866.429	(1.708.710)	97,03
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	10.341.411	9.518.730	12.833.235	(822.681)	92,04
	Tekući transferi pojedincima	37.506.136	36.753.843	36.110.814	(752.293)	97,99
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.833.800	1.700.508	1.641.487	(133.292)	92,73
	Subvencije javnim preduzećima	5.650.000	5.425.133	6.800.323	(224.867)	96,02
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	1.050.000	954.246	650.690	(95.754)	90,88

	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	
	Drugi tekući rashodi	1.206.000	1.526.177	829.880	320.177	126,55
5.	Kapitalni transferi	3.261.400	3.059.714	2.349.042	(201.686)	93,82
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	2.770.000	2.568.314	2.349.042	(201.686)	92,72
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi u inostranstvo	491.400	491.400	0	0	100,00
6.	Izdaci za kamate	775.000	645.350	286.493	(129.650)	83,27
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	
	Izdaci za inostrane kamate	315.000	196.524	187.468	(118.476)	62,39
	Kamate na domaće pozajmljivanje	460.000	448.826	99.025	(11.174)	97,57
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	
	Tekuća budžetska rezerva	50.000			(50.000)	
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	(2.007.156)	(17.934.580)		
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	8.236.497	5.596.266	7.178.417	(2.640.231)	67,94
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	166.183	166.183	42.950	(1)	100,00
	Nabavka građevina	1.411.701	1.296.709	1.618.380	(114.992)	91,85
	Nabavka opreme	2.898.172	1.591.137	1.745.065	(1.307.035)	54,90
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	35.000	0	0	(35.000)	0,00
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	20.000	4.376	84.523	(15.624)	21,88
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	3.705.441	2.537.862	3.687.500	(1.167.579)	68,49
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (1.-2.)	8.236.497	5.596.266	7.178.417		67,94
	NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT	(8.236.497)	(7.603.422)	(25.112.998)		92,31

IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI						
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0		
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0		
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0		
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0		
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0		
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0		
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0		
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0		
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	58.000	0	0		
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0		
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0		
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0		
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0		
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	58.000	0	0		
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0		
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0		
	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	(58.000)	0	0		
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA						
1.	Primici od zaduživanja	17.000.000	17.000.000	10.655.000	0	100,00
	Primici od dugoročnog zaduživanja	17.000.000	17.000.000	5.655.000	0	100,00
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od domaćeg zaduživanja	17.000.000	17.000.000	5.655.000	0	100,00
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	5.000.000	0	
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	5.000.000	0	
2.	Izdaci za otplate dugova	5.365.000	5.359.000	1.430.527	(5.441)	99,90
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	
	Spoljne otplate	4.945.000	4.942.892	1.430.527	(2.108)	99,96
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	420.000	416.667	0	(3.333)	99,21

Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	
Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	
Otkup duga	0	0	0	0	
NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	11.635.000	11.640.441	9.224.473		100,05
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (III+IV+V)	3.340.503	4.037.019	(15.888.524)		120,85

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2015. godinu odobrilo dana 28.02.2016.godine.

Ministar finansija

Andrej Kajić

3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2015. godine		
Naziv institucije: Zeničko-dobojski kanton		(u KM)
Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	255.276.050
2	Prihodi od poreza	220.466.183
3	Neporezni prihodi	30.210.491
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	4.575.922
5	Kapitalni transferi	
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	23.455
7	Kapitalni primici i transferi (8)	
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	17.000.000
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	17.000.000
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	272.276.050
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	257.283.206
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	148.974.984
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	14.371.546
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	34.352.975
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	55.878.637
20	Kapitalni transferi	3.059.714
21	Izdaci za kamate	645.350
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.596.266
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.596.256
24	Finansiranje (25 + 26)	5.359.559
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	5.359.559
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	268.239.031

28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	4.037.019
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	9.810.695
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	13.847.715

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima odobrilo dana 28.02.2016.godine.

Ministar finansija

Andrej Kajić